26/02/2019

«Η Ήπειρος του ασημιού»

/ Επικαιρότητα

Στα πλαίσια των εκδηλώσεων για την 106η Επέτειο Απελευθέρωσης της Κόνιτσας από τον οθωμανικό ζυγό, ο Δήμος Κόνιτσας και το Μουσείο Αλή Πασά και Επαναστατικής περιόδου των Ελλήνων (Συλλογή Φώτη Ραπακούση) συνδιοργανώνουν από τις 24.02.2019 έως και 3.03.2019 στη ΛΑΦ Κόνιτσας έκθεση με τίτλο «Η Ήπειρος του ασημιού».

Η ασημουργική τέχνη, που στους νεότερους χρόνους κορυφώθηκε στα μέσα του 18ου αιώνα, αποτέλεσε μία από τις χαρακτηριστικότερες χειροτεχνίες του Ηπειρωτικού χώρου. Τα εργαστήρια των Ιωαννίνων και των Καλαρρυτών ήσαν από τα πλέον γνωστά, καθώς ανέδειξαν σπουδαίους τεχνίτες του ασημιού, τα έργα των οποίων κοσμούν σήμερα εκκλησιαστικά μνημεία και μουσεία και ιδιωτικές και δημόσιες συλλογές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Με βάση τις έως τώρα έρευνες, αντίστοιχα εργαστήρια αναπτύχθηκαν και στην ευρύτερη περιοχή της Κόνιτσας. Σημείο αναφοράς αποτελεί το χωριό Πάδες στην

κοιλάδα του Αώου ποταμού, καθότι στο συγκεκριμένο οικισμό η αργυροτεχνία ασκήθηκε, ανελλιπώς, για περισσότερο από έναν αιώνα (αρχές 19ου – τέλη δεκ. 1930). Στους αργυροχόους των Πάδων της Κόνιτσας αφιερώνεται η παρούσα έκθεση.

Ο Δήμος Κόνιτσας και το Μουσείο Αλή πασά και Επαναστατικής Περιόδου των Ελλήνων (Σύνδεσμος Φίλων Ραπακούσης) συνδιοργανώνουν από τις 24.2 έως και 3.3.2019 στη ΔΑΦ Κόνιτσας έκθεση με τίτλο: «Η ΗΠΕΙΡΟΣ ΤΟΥ ΑΣΗΜΙΟΥ». Η έκθεση Ηπειρωτικής αργυροτεχνίας πραγματοποιείται με την ευκαιρία της 106ης επετείου των Εδαφικών της πόλης της Κόνιτσας και της ομώνυμης επαρχίας από τον οθωμανικό ζυγό, όπερα από δουλεία πέντε περίπου αιώνων (1430-1913). Η οργάνωση της συγκεκριμένης έκθεσης οφείλεται, σην τοις άλλοις, στην τοιχρή επιθυμία του δημάρχου Κόνιτσας Ανδρέα Ζ. Παπαστέρου και στο γεγονός της καταγωγής του Φώτη Ραπακούση από το Αηδονοχώρι (π. Οσμανίτσα) της Κόνιτσας. Ο Φώτης Ραπακούσης ήθελε με αυτόν τον τρόπο να τιμήσει το γενέθλιο τόπο του.

Η ασημουργική τέχνη, που στους νεότερους χρόνους κορυφώθηκε στα μέσα του 18ου αιώνα, αποτέλεσε μία από τις χαρακτηριστικότερες χειροτεχνίες του Ηπειρωτικού κώρου. Τα εργαστήρια των Ιωαννίνων και των Καλλαρυτών ήσαν από τα πλέον γνωστά, καθώς ανέδειξαν σπουδαίους τεχνίτες του ασημιού, τα έργα των οποίων κοσμούν σήμερα εκκλησιαστικά μνημεία και μουσεία και ιδιωτικές και δημόσιες συλλογές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

❖

Με βάση τις έως τώρα έρευνες, αντίστοιχα εργαστήρια αναπτύχθηκαν και στην ευρύτερη περιοχή της Κόνιτσας. Σημείο αναφοράς αποτελεί το κυρίως Πάδες, στην κοιλάδα του Αώου ποταμού, καθότι στο συγκεκριμένο οικισμό η αργυροτεχνία ασκήθηκε, ανελλιπώς, για περισσότερο από έναν αιώνα (αρχές 19ου - τέλη δεκ. 1930). **Στους αργυροχόους των Πάδων της Κόνιτσας αφιερώνεται η παρούσα έκθεση.**

❖

Ο συλλέκτης και διευθυντής του Μουσειακού Συγκροτήματος Νήσου Ιωαννίνων Φώτης Ραπακούσης, πέραν των άλλων συλλεκτικών δραστηριοτήτων του, επιδόθηκε με ιδιαίτερο ζήλο στην αναζήτηση, εντός και εκτός Ελλάδας, περισυλλογή, διάσωση και επαναπατρισμό έργων αργυροτεχνίας προερχόμενων από εργαστήρια του Ηπειρωτικού χώρου. Η σπουδαία συλλογή του στεγάζεται στους χώρους της Μονής Αγ. Παντελήμονος Νήσου Ιωαννίνων και περιλαμβάνει αντικείμενα, που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με τον Αλή πασά κατά την περίοδο της δράσης του στα Ιωάννινα (1788-1822), καθώς επίσης κειμήλια της επαναστατικής περιόδου των Ελλήνων για την αποτίναξη του οθωμανικού ζυγού.

❖

Οι επισκέπτες των αιθουσών του Μουσείου έρχονται σε επαφή με εκπληκτικά έργα τέχνης της Ηπειρωτικής ασημουργίας (όπλα, κοσμήματα, χριστιανικά αντικείμενα), αίθουσες αναπαράστασης γιαννιώτικου χειμωνιάτικου αντά (δωματίου) και του πνιγμού της Κυρά Φροσύνης, παραδοσιακές Ηπειρώτικες φορεσιές, λιθογραφίες κ.ά., όλα αυθεντικά. Σε ειδικές προθήκες είναι τοποθετημένα μοναδικά ιστορικά κειμήλια, όπως το χρυσοποίκιλτο καριοφύλι του Αλή Πασά (1804), το ασημένιο ξιφίδιο του εθνικού ευεργέτη Απόστολου Αρσάκη (1813) από τη Χοτσκόβα της Πρεμετής, η αυθεντική φορεσιά της Κυρά Βασιλικής, το περίφημο μακρύ τσιμπούκι του Αλή πασά, οι κουρτίνες με κεντημένη τη μονογραφή του Σουλτάνου Μαχμούτ Β΄ (1808-1836) κ.λπ. Μικρό μέρος της συλλογής αυτής παρουσιάζεται στην παρούσα έκθεση, που καλύπτει κυρίως την περίοδο της ακμής της ασημουργίας στην Ήπειρο.